

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa A.L. i M.M.
przeciwko A.C. i A.M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego A.M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 listopada 2020 r., sygn. akt I ACa [...]

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy

sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Skarżący przedstawił zagadnienie prawne pytając, czy mając na względzie, iż prawo dzierżawy jest prawem majątkowym, a tym samym jest dziedziczone zgodnie z art. 922 § 1 k.c., to czy na gruncie art. 996 k.c. w zw. z art. 888 k.c. przekazanie tego prawa uprawnionemu do zachowku pod tytułem darmym stanowi darowiznę w rozumieniu tego przepisu, która podlega zaliczeniu na poczet zachowku?

Przedstawione zagadnienie nie jest zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał bowiem, że ma ono poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołuje zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostało dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, a jego rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury. Przy przyjęciu przedstawionych w zagadnieniu założeń pozytywna odpowiedź jest oczywista, stąd nie było potrzeby wypowiedzi zarówno doktryny, jak i orzecznictwa w tym przedmiocie. Sformułowane zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, a do takiego rezultatu zmierza wniosek w tym zakresie. Brak podstaw do przyjęcia, że wskazane przez skarżącego przepisy w przytoczonym przez niego stanie faktycznym nie podlegają jednoznacznej wykładni. Ponadto pomija on, że zagadnienie nie

odpowiada ustalonej przez Sąd drugiej instancji podstawie faktycznej orzeczenia, skoro Sąd ten ustalił, że spadkodawczyni nie podarowała córce prawa dzierżawy gruntu.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Skarżący zarzuca naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 996 w zw. z 888 k.c. i art. 922 § 1 k.c. ale w istocie kwestionuje ustalenie, że spadkodawczyni nie darowała córce prawa dzierżawy gruntu i ocenę materiału dowodowego w tym zakresie. Pomija również, że matka powódek zawarła w 1997 r. samodzielną umowę dzierżawy z Gminą Miasta S.. Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżącego w świetle motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalają na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).